

עפ"ג 42389/02/17 - יאסר שחאדה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 42389-02-17 שחאדה נ' מדינת ישראל 6 אפריל 2017

בפני הרכב השופטים:

י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

ב. בר-זיו, שופטת

א. אלון, שופטת

המערער:

יאסר שחאדה

ע"י ב"כ עוה"ד האני ברבארה

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עוה"ד גב' מאיה הרטמן

פסק דין

א. בפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט ו. חאמד) מיום 29.1.17 ב-ת"פ 49047-07-14 לפיו נדון המערער, יליד 1972, לעשרה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה בן עשרה חודשים למשך שלוש שנים ממועד שחרורו מן המאסר, לבל יעבור עבירות רכוש מסוג פשע, וכן שישה חודשי מאסר מותנה למשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, לבל יעבור עבירות רכוש מסוג עוון.

כמו כן חוייב המערער בתשלום פיצוי בסך 10,000 ₪ לאחד המתלוננים (עד תביעה מס' 1), וכן פיצוי של 3,000 ₪ לבית עסק, שאת השיקים שלו גנב.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

כתב האישום המתוקן שהוגש כנגד המערער ב-ת"פ 49047-07-14 כלל שני אישומים:

באישום מס' 1 נטען, שביום 15.7.13, במהלך שהותו של המערער בעסק של מעבידו, ששימש לו גם כמקום מגורים ולינת לילה, גנב המערער מן העסק 17 שיקים ריקים בכך שתלש את השיקים ממספר פנקסים ולקח אותם לרשותו.

בתקופה שבין 15.7.13 עד אוקטובר 2013 זייף המערער שמונה מן השיקים, שעה שמילא בהם סכומים שונים בסך כולל של 38,300 ₪ תוך שהוא מזייף את חתימתו של אחד מבעלי העסק.

אישום מס' 1 מייחס למערער עבירה של גניבה בידי עובד ממעבידו לפי סעיף 391 של חוק העונשין, התשל"ז -

1977 (להלן "החוק"), וקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 רישא של החוק.

ג. באישום מס' 2 נטען, שכאשר הועסק המערער בבית עסק אחר, גנב המערער מן העסק בתחילת פברואר 2013 תשעה שיקים ריקים שנשאו חותמת העסק, על ידי כך שהמערער לקח את השיקים שמצא בתוך קרטון ארוז מסמכים.

בין פברואר 2013 עד מאי 2013 זייף המערער את השיקים, מילא בהם סכומים שונים וזייף את חתימתו של מורשה החתימה בעסק, ומתוכם מילא המערער סכומים בשניים מן השיקים הנ"ל: האחד בסך ₪ 3,500 בגין כבשים שקנה, השני בסך ₪ 1,000 בגין טיפול ברכב ואביזרי רכב, ובסה"כ ₪ 4,500.

באישום מס' 2 יוחסה למערער עבירה של גניבה בידי עובד ממעבידו לפי סעיף 391 של חוק העונשין.

בישיבת בית משפט קמא מיום 16.2.16 חזר בו המערער במסגרת הסדר טיעון מכפירתו, כתב האישום תוקן, והמערער הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הורשע בהתאם, וכן הוזמן תסקיר שירות המבחן.

ד. בתסקיר הנושא תאריך 30.6.16 צויין, כי לחובתו של המערער שלוש הרשעות קודמות בגין עבירות גניבה, זיוף, קבלת דבר במרמה ושימוש במסמך מזויף ובגין נדון למאסרים מותנים וקנסות. הרשעתו האחרונה משנת 2006.

המערער טען בפני שירות המבחן, כי ביצע את העבירות נשוא הדיון על רקע מצב כלכלי קשה והצורך לכסות חובות. המערער קיבל אחריות, הביע צער וחרטה, אך ציין כי נוכח מצבו לא ראה אפשרות לפעול אחרת.

המערער ציין בפני שירות המבחן, שהפיק את הלקח והביע ביטחון שהתנהגותו לא תישנה. לדבריו, החזיר לבעלים את הכסף שנגנב באמצעות השיקים.

ה. שירות המבחן לא התרשם מקיומם של מאפיינים אנטי-סוציאליים אצל המערער, ואולם הוסיף, כי אין להתעלם מכך שבעבירות נשוא הדיון בתיק זה, כמו גם בעבירות בהן הורשע בעבר, קיימים אלמנטים של חזרתיות, כוונה, מרמה ותכנון, לצד קושי לשמור על גבולות פנימיים.

שירות המבחן הטיל ספק בשאלה, האמנם הפנים המערער את חומרת התנהגותו ועד כמה הוא מודע לסיכון הנשקף במצבו לביצוע עבירות דומות בעתיד.

שירות המבחן העיר, כי העונשים שהוטלו על המערער בעבר בגין עבירות דומות, לא מנעו ממנו לחזור על

התנהגותו והוסיף, כי קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. המערער אף מסר לשירות המבחן, כי אינו רואה צורך במעורבות טיפולית כלשהיא במצבו, וביטא ביטחון שהתנהגותו לא תישנה עוד.

ו. שירות המבחן העריך, כי במצבו הנוכחי יתקשה המערער לערוך התבוננות פנימית, והוא אינו בשל להשתתפות בהליך טיפולי. המערער מנסה להדחיק את הבעיה על דרך יצירת ניתוק רגשי.

לכן, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על צו מבחן והמליץ להטיל על המערער עונש מאסר לתקופה שתאפשר המרת המאסר לעבודות שירות, לצד מאסר מותנה, קנס, וחיובו בתשלום פיצוי למתלוננים.

לדעת שירות המבחן לענישה הכוללת רכיב של מאסר בפועל עשויות להיות השלכות קשות ביותר על המערער ועל בני משפחתו.

ז. בישיבת בית משפט קמא מיום 4.7.16 הודיע הסנגור, כי בדעת המערער לצרף תיק נוסף. ואכן, ביום 17.7.16 צירף המערער את ת"פ 11148-10-16 של בית משפט השלום בעכו והורשע גם בתיק זה לפיו גנב המערער, בסמוך לתאריך 30.10.14, מביתה של המתלוננת שני שיקים משולחן הבית, ובהמשך זייף את אחד השיקים באופן שרשם על גבי השיק את הסכום של 3,250 ₪, תוך שחתם על השיק באופן הנחזה להיות כחתימתה של המתלוננת, ומסר את השיק כתשלום חודשי בגין מבנה ששכר.

בכתב אישום זה יוחסו למערער עבירות של גניבה לפי סעיף 384 של החוק, זיוף לפי סעיף 415 רישא של החוק, ושימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר לפי סעיף 420 של החוק.

ח. בישיבת בית משפט קמא מיום 5.10.16 נענה בית משפט קמא לבקשת סנגורו דאז של המערער והורה על הזמנת תסקיר משלים, שהוגש ביום 21.12.16.

שירות המבחן בחן פעם נוספת את נכונותו של המערער להשתלב בטיפול. הוצע למערער להשתתף בטיפול קבוצתי המתקיים אחת לשבוע בשירות המבחן בנצרת. המערער הסכים מילולית להשתתף בטיפול, אך במקביל טען, שאין באפשרותו להתחייב להגיע בקביעות ובזמן למפגשים הטיפולים הואיל ואין ברשותו רכב, והוא יתקשה להגיע בתחבורה ציבורית ממקום מגוריו לנצרת, שהוא המקום היחיד בו מקיים שירות המבחן את הטיפול הקבוצתי המתאים עבור המערער, אשר שולל כל אפשרות שיחזור על עבירות דומות בעתיד, אך התרשמות שירות המבחן היא, שהמערער יתקשה לערוך התבוננות פנימית מעמיקה לגבי התנהלותו.

ט. נוכח חוסר יכולתו של המערער להתחייב להתמיד בהליך הטיפולי, לא היה שירות המבחן מוכן להמליץ, אף בתסקיר המשלים על העמדתו של המערער בצו מבחן. עם זאת, חזר שירות המבחן על המלצתו להטיל על המערער עונש מאסר שיוכל לרצותו בעבודות שירות, וזאת מכיוון שלענישה הכוללת מאסר בפועל עלולה להיות השלכה קשה ביותר עליו ועל בני משפחתו, ומתוך הערכה שלהליך המשפטי היה

אפקט מרתיע ומציב גבולות עבור המערער.

י. בישיבת בית משפט קמא מיום 27.12.16 פירטו ב"כ הצדדים את טיעוניהם לעונש כשעמדת המשיבה הייתה שמתחם הענישה ההולם הוא בין 6 חודשי מאסר ועד 15 חודשי מאסר בגין כל אישום. עתירת המשיבה הייתה להטיל על המערער עונש מאסר בפועל ברף העליון של המתחם, לרבות מאסר מותנה, קנס, ופיצוי למתלוננים.

יא. עמדת סנגורו דאז של המערער הייתה שלמרות ההרשעות הקודמות, יש להביא בחשבון שההרשעה האחרונה היא משנת 2006, בגין עבירה משנת 2001, ועתירתו הייתה כי יוטל על המערער עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

יב. עוד נציין, כי בישיבת בית משפט קמא מיום 5.10.16 הורה בית משפט קמא, בין היתר, גם על הזמנת חוות דעתו של הממונה על עבודות שירות בצינו: **"אין בהגשת חוות הדעת כדי ללמד על העונש שיוטל בסופו של יום"** (עמ' 7 לפרוט') ובחוות הדעת מיום 8.12.16 נמצא המערער מתאים לביצוע עבודות שירות.

יג. בגזר דינו מיום 29.1.17 ציין בית משפט קמא, שהמערער ביצע עבירות שפגעו בזכות הקניין של האחר משגזל מהם את כספיהם, על ידי גניבת שיקים השייכים להם, זיופם ומסירתם לאחרים תמורת סחורה או כיסוי חובות.

עבירות רכוש אלה, כך קבע בית משפט קמא, מערערות את ביטחונו האישי של קורבן העבירה, המגלה כי מישוה גנב את רכושו ועשה בו שימוש, ללא ידיעתו וללא הסכמתו.

בנוסף, יש בזיוף שיקים ומסירתם לאחרים משום פגיעה ביחסי המסחר התקינים, באופן שנוצרת שרשרת נזקים החל מקורבן העבירה הישיר, הבעלים של השיקים, דרך הצד השני לעסקה המספק סחורה למבצע העבירה תמורת השיק (המזויף).

הוסיף בית משפט קמא, שהעבירות נשוא כתב האישום המתוקן פוגעות ביחס עובד-מעביד שבלעדיהם לא תיתכן מסגרת עבודה פורמלית, בטוחה וסבירה. המערער ניצל את האמון שנותן בו מעסיקו תוך גזלת רכושו במהלך שעות העבודה או תוך כדי השהייה בעסק.

המערער, כך מציין בית משפט קמא, פגע במספר קורבנות עבירה, במספר הזדמנויות רב, על פני חודשים רבים, כמתואר בשני כתבי האישום, כששניים מקורבנותיו היו מעסיקיו, שבטחו בו.

עוד מציין בית משפט קמא, שמסירת מספר רב של שיקים שהמערער גנב וזייף (להבדיל ממעשה עבירה בודד) מלמדת על תעוזה חריגה ומסוכנות של המערער, וכן על תכנון מראש ותחכום בביצוע העבירות.

יד. בית משפט קמא ציין, שאין לראות בשני פרטי האישום נשוא כתב האישום המתוקן משום פרשה אחת הואיל ומדובר במועדי ביצוע שונים, מקומות ביצוע שונים וקורבנות עבירה שונות ולדעת בית משפט קמא, מתחם העונש ההולם בגין כל אחד משני האירועים נשוא כתב האישום המתוקן כולל מאסר בפועל לתקופה שבין 4 חודשים עד 12 חודשים, לרבות מאסר מותנה ופיצוי המתלוננים, ומתחם הענישה ההולם לעניין כתב האישום בתיק שצורף הינו מאסר על תנאי עד מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים.

טו. בית משפט קמא קבע, שאין מתקיימים שיקולי שיקום שיצדיקו חריגה ממתחמי הענישה הנ"ל.

באשר להרשעותיו הקודמות של המערער, ציין בית משפט קמא, שאין המדובר בעבר פלילי מכביד, וכן הביא בית משפט קמא בחשבון שהמערער נטל אחריות על מעשיו בטרם החלה פרשת התביעה, דבר שחסך מזמנם של עדי התביעה, וכן הביע המערער חרטה.

בית משפט קמא גם ציין, שהמערער אב לחמישה ילדים קטינים בהם ילדה הסובלת ממצב רפואי מיוחד, ועליו ללוותה לטיפולים רפואיים שונים. כמו כן, הביא בית משפט קמא בחשבון את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות.

טז. בית משפט קמא הגיע למסקנה, שלא ניתן להימנע מלהטיל על המערער עונש של מאסר בפועל, הואיל וענישה שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל לא תקיים במקרה זה את צורכי ההרתעה, הגמול, והבעת הסלידה ממעשי עבירות אלה, ומה גם, שהתרשמות שירות המבחן היא שקיים סיכון להישנות המעשים, וכן יש להביא בחשבון את הקושי של המערער להתחבר לחומרת מעשיו, ועמדתו באשר לנזקקותו הטיפולית.

על רקע כל המפורט לעיל, הטיל בית משפט קמא על המערער את העונשים אותם כבר פירטנו בפתח דברינו.

יז. המערער ממאן להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא וערעורו מונח לפנינו.

לטענת סנגורו הנוכחי של המערער, החמיר בית משפט קמא עם המערער יתר על המידה בהטילו עליו 10 חודשי מאסר בפועל, בעוד שהיה עליו להסתפק בעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות נוכח חוות דעתו של הממונה על עבודות שירות, ועצם הפנייתו של המערער לממונה על עבודות שירות יצרה בראשו ובליבו של המערער מחשבה כי בית המשפט עומד להטיל עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, והוא לא היה מודע לכך שבית המשפט ציין בהחלטתו מיום 5.10.16 שאין בהזמנת חוות הדעת כדי ללמד על העונש שיוטל בסופו של

יום.

יח. עוד נטען בערעור, שבית משפט קמא לא ייחס משקל להמלצת שירות המבחן בשני התסקירים להסתפק בעונש מאסר שניתן יהיה לרצותו על דרך עבודות שירות.

הסנגור מציין את מחלת בתו ה- 15 של המערער, הנזקקת לטיפולים רפואיים, וכן שהמערער אדם נורמטיבי שבדרך כלל עובד קשה כדי לפרנס את משפחתו ועבירותיו הקודמות הינן מלפני 10 שנים ואין להקיש מהן על אורח חיים עברייני המחייב הטלת עונש מאסר בפועל.

יט. עוד נטען בערעור, שהמערער שילם תמורת השיקים והחזיר את מלוא הכספים נשוא השיקים לאנשים שקיבלו ממנו את השיקים, ובית משפט קמא לא ייחס כל משקל לעובדה שהשיקים נשוא שני כתבי האישום נפרעו.

הואיל והמערער תיקן את הנזק ואת הפגיעה שגרם למחזיקי השיקים שהשתמש בהם, היה מקום להקל בעונשו.

הסנגור טען, שלפי גרסת המעביד מר בן טובים, השיקים שנגנבו ממנו לא נפרעו, אך לפי גרסת האנשים שקיבלו את השיקים ומסרו הודעות במשטרה, הוחזר להם כספם.

כ. באשר לסירובו של המערער להשתתף בקבוצה הטיפולית של שירות המבחן נטען בערעור, שהסירוב נבע מן המרחק בין מקום מגוריו של המערער (מג'ד אל כרום) לבין נצרת, ולא מחמת חוסר עניין. למערער אין אפשרות כספית לנסוע מביתו לנצרת, אך לאחר שהבין שעליו להתגבר על הקושי על ידי קבלת עזרה מקרובי משפחתו, הביע הסכמתו להשתתף בטיפול, אך לדבריו שירות המבחן לא מצא מקום טיפול באזור מגוריו של המערער.

כא. עוד נטען בערעור, שבית משפט קמא לא ייחס משקל להודאתו של המערער בכתב האישום המתוקן ובכתב האישום הנוסף, והכל במטרה לפתוח דף חדש בחייו כאדם נורמטיבי.

בנוסף, טען המערער, שלא רק ילדתו בת ה- 15 חולה אלא גם רעייתו, שאף אושפזה בבית חולים.

כמו כן, הפנה הסנגור לדו"ח וועדת דורנר ולכך שיש להעדיף שיקום מחוץ לכותלי בית הסוהר, וטען, שעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות יאפשר למערער הליך טיפולי בפיקוח שירות המבחן.

לחלופין, עתר הסנגור להזמנת תסקיר מבחן משלים לבחינת השתלבות המערער בטיפול שהוצע לו בעבר או

מציאת מסגרת טיפולית בסביבת מגוריו.

עד כאן תמצית הטענות שבערעור.

כב. בישיבת בית המשפט שהתקיימה בפנינו ביום 23.3.17, שמענו את תמצית טיעוניהם בעל-פה של ב"כ שני הצדדים.

סנגורו של המערער חזר בפנינו על כל הטענות המפורטות המופיעות בנימוקי הערעור, ובנוסף הפנה אותנו לפסיקה, וכן הגיש לעיוננו קובץ פסיקה לתמיכה בטיעונו לפיו החמיר בית משפט קמא עם המערער.

כג. בהתייחס לטענתו לפיה החזיר המערער את הכספים המגיעים למחזיקי השיקים, וכי שיקול חשוב זה צריך היה להיות מובא בחשבון, הצגנו את השאלה לסנגור, האם יש סימוכין לטענתו זו והוא ציין בתשובתו, כי מחומר החקירה עולה, שהמערער שילם סכום של 16,000 ₪. הסנגור אישר, כי מדובר **בחלק מן הסכומים, ולא** בהחזרת מלוא הסכומים.

כד. ב"כ המשיבה טענה בפנינו, לעומת זאת, שאין כל הצדקה להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, והוסיפה, כי בטיעונים לעונש בפני בית משפט קמא כלל לא הועלתה הטענה של החזר הכספים על ידי המערער, והרי הרשעתו הייתה לפי הסדר טיעון מוסכם. מכל מקום, גם לפי טענות המערער, השבת הכספים הייתה חלקית בלבד למרות שחלפו כארבע שנים מאז בוצעו העבירות.

כה. באשר לציפייה שנוצרה אצל המערער כי יוטל עליו מאסר בעבודות שירות, ציינה ב"כ המשיבה, שלא היה לציפייה זו על מה להיבנות. באשר לטענות בדבר האפיק הטיפולי, עמדה ב"כ המשיבה על כך, שהמערער לא הביע נכונות לטיפול שיקומי שהוצע לו, ושירות המבחן העריך שקיים סיכון להישנות העבירות.

עוד הוסיפה ב"כ המשיבה, שבית משפט קמא טרח והזמין תסקיר משלים, ואין הצדקה כיום להזמין תסקיר פעם נוספת.

כו. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום המתוקן, שבעובדותיו הודה המערער והורשע במסגרת הסדר הטיעון, לרבות כתב האישום הנוסף שצורף, וכן גיליון ההרשעות הקודמות, תסקיר שירות המבחן, לרבות התסקיר המשלים, וטיעוניהם המפורטים של ב"כ שני הצדדים, הן בבית משפט קמא, והן בפנינו (בכתב ובעל-פה), והפסיקה הרלוונטית שהובאה בפנינו, מסקנתנו, לא בלי לבטים, היא שיש לקבל את הערעור חלקית בלבד ולהמתיק במעט את עונשו של המערער.

כז. נקדים ונציין, שהעבירות שביצע המערער חמורות הן, ויש בהן פגיעה קשה ביחסי אמון בין העובד לבין המעסיק, וכן גרימת נזק לבעלים של השיקים, ולמי שביצעו שירות או נתנו סחורה תמורת שיקים מזויפים.

אין בידינו אלא להצטרף לכל הנימוקים המבוססים שפירט בית משפט קמא בהרחבה בגזר דינו, ונוסיף, שגזר הדין עולה בקנה אחד עם העיקרון המנחה לפי תיקון 113 של חוק העונשין, עיקרון ההלימה.

כח. נזכור, שאין המדובר במעידה חד פעמית של המערער, אלא עסקינן בפגיעה במספר קורבנות עבירה, במספר רב של הזדמנויות, על פני חודשים רבים, כמפורט באישומים לפיהם הורשע המערער, כששניים מקורבנותיו היו מעסיקיו שבטחו בו. המערער אף לא בחל מלנצל את אפשרות הלינה בעסק של מעסיקו, נשוא אישום מס' 1, לגניבת 17 שיקים ריקים.

התנהלותו הנלווה של המערער מלמדת על תעוזה ומסוכנות של המערער, לרבות תכנון מראש ותחכום בביצוע העבירות, ולא למותר להוסיף את הערכת שירות המבחן בתסקיר מיום 30.6.16: **"אנו מעריכים כי קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד"**.

כט. באשר להרשעותיו הקודמות של המערער, אכן ציין בית משפט קמא, שאין המדובר בעבר פלילי מכביד והרשעתו הקודמת של המערער היא בגין עבירה משנת 2001 בגינה הורשע בשנת 2006, אך ראוי להוסיף שגם עבירות אלה משיקות **לאותו סוג עבירות** בגין הורשע המערער בתיק נשוא הדיון כאן: קבלת דבר במרמה, גניבה, זיוף, שימוש במסמך מזויף, כשהמאסרים המותנים שהוטלו אז לא הועילו.

ל. לא מצאנו כל ממש בטענותיו של הסנגור בנוגע להליכה באפיק השיקומי ובעתירה להזמנת תסקיר נוסף (יצוין, שהתסקיר המשלים הוא מיום 21.12.16).

פעם אחר פעם ציין שירות המבחן, שהמערער אינו מבטא צורך במעורבות טיפולית, וכן ציין כי נכונותו להגיע לטיפול קבוצתי אחת לשבוע ממג'ד אל כרום לנצרת היא **מילולית בלבד**, כשבמקביל טען המערער, שאין באפשרותו להתחייב להגיע בקביעות ובזמן למפגשים הטיפוליים בהיעדר רכב וקושי להגיע בתחבורה ציבורית.

בנוסף, ציין שירות המבחן שהרושם הוא שהמערער מתקשה לערוך התבוננות פנימית מעמיקה של התנהלותו, והוא מתקשה להגדיר מטרות טיפוליות.

אמנם, בפני שירות המבחן טען המערער, שהכסף שנגנב באמצעות השיקים הוחזר לבעליו, אך זולת אמירתו של המערער לא הובאו כל סימוכין לביסוס האמירה.

נזכור, שכאשר הושג הסדר הטיעון, וכתב האישום תוקן, כלל לא הועלתה טענה מצד המערער שהכספים

הוחזרו, ואף בטיעונים לעונש בפני בית משפט קמא לא הועלתה טענה זו.

סנגורו הנוכחי של המערער העלה את טענת החזר הכספים בטיעון בפניו מיום 23.3.17, אך בתשובה לשאלותינו אישר שהחזרה הייתה **חלקית** בלבד, וכידוע, חלפו בינתיים כארבע שנים מאז ביצוע העבירות ועדיין לא הוחזרו **כל** הכספים, אף לשיטת המערער עצמו.

לא. **לאחר** שהתקיימה בפניו הישיבה מיום 23.3.17 הגיש הסניגור ביום 26.3.17 בקשה לאפשר למערער להמציא אישורים עבור החזרת הכספים, כדי לתמוך בטענתו שחלק מן המתלוננים שמסרו הודעות במשטרה אישרו קבלת כספם בחזרה תמורת השיקים שקיבלו מן המערער, ואולם אחרים קיבלו את כספם בחזרה מבלי שהדבר תועד בחומר החקירה שבמשטרה.

ביום 29.3.17 (ולאחר קבלת עמדת המשיבה) נענתה בקשת הסנגור בחיוב.

לב. ביום 2.4.17 הגיש הסנגור הודעה שכותרתה: "**הודעה לבית המשפט על המצאת שני אישורים על החזרת כספים והבהרה לגבי הכספים שנלקחו והכספים שהוחזרו**".

להודעה צורף אישור אחד של מתלון (עד תביעה מס' 9) שהמערער החזיר לו 1,000 ₪ תמורת השיק הגנוב, ואישור של מתלון נוסף (עד תביעה מס' 2) המאשר שהמערער החזיר לו את סכום השיק הגנוב ע"ס 1,800 ₪.

בנוסף נטען, שהמערער החזיר למתלון שנפטר סך של 3,250 ₪ **מבלי** שניתן להמציא אישור בדבר החזרת סכום הכסף, וכן **לא** הצליח ליצור קשר עם מתלון מתל אביב, מר אוריאל מדאל (עד תביעה מס' 4) שקיבל מן המערער, לגרסתו, שלושה שיקים בסך 13,000 ₪, ולהביא ממנו אישור.

לגבי שאר הסכומים נטען בהודעה, כי אלה הוחזרו לאנשים שקיבלו שיקים גנובים מן המערער ומסרו הודעות במשטרה ואישרו, שקיבלו בחזרה את כספם.

באשר לשיק ע"ס 7,500 ₪ (סעיף 10 לעובדות האישום הראשון) אותו הפקיד המערער בחשבון הבנק שלו נטען, שהשיק חזר ולא נפרע.

לפיכך נטען בהודעה, שסה"כ הכספים שלקח המערער מן השיקים שגנב הוא: 35,050 ₪, ונותר סכום של 13,000 ₪ של המתלון אריאל מדאל, שהמתלון לא הצליח להשיג אישור ממנו.

לג. בתגובתה מיום 3.4.17 ציינה ב"כ המשיבה, שהמערער נטל לכיסו במרמה סכום של כ-48,000 ₪, ולהודעתו לבית משפט זה מיום 2.4.17 צירף אישור לפיו השיב סכום של 2,800 ₪. לטענת המשיבה, מעבר לעובדה שלא הוכח כי המערער החזיר את יתרת הסכום הרי שמדובר בנתון שיש לתת לו משקל

בתוך המתחם בלבד, וממילא העונש שנגזר על המערער מצוי בתחתית המתחמים המצטברים אותם קבע בית משפט קמא ולכן, לדעת ב"כ המשיבה, אין להתערב בעונש.

לד. איננו סבורים שיש בהודעתו של המערער לגבי המצאת האישורים בדבר החזרת הכספים כדי לשנות מן המסקנה לפיה החזרת הכספים בה עסקינן הייתה חלקית בלבד.

נזכור, שבאישום הראשון של כתב האישום ב-ת"פ 49047-07-14 צוין, שהמערער זייף 8 שיקים והוציא במרמה סכום כולל של 38,300 ₪, ובאישום השני צוין, שהמערער זייף שני שיקים והוציא במרמה מן העסק סכום כולל של 4,500 ₪.

ב-ת"פ 11148-10-16 שצורף, צוין, שהמערער השתמש בשיק המזויף ע"ס 3,250 ₪ ומסר אותו למתלונן כתשלום חודשי עבור מבנה ששכר ממנו.

סה"כ הסכומים נשוא השיקים שזויפו: 46,050 ₪, כפי שפורט בכתבי האישום. בעובדות אלה הודה המערער ולפיהן הורשע, ואין המערער רשאי כיום לשנות, לתקן או לגרוע מן העובדות בהן הורשע.

לה. כבר עמדנו קודם לכן על כך, שבשיבה שהתקיימה בפנינו ביום 23.3.17 אישר הסנגור, שמחומר החקירה עולה שהמערער שילם בסה"כ בערך 16,000 ₪ (עמ' 2 לפרוט', ש' 10).

אם נוסיף לסכום הנ"ל של 16,000 ₪ את הסכומים נשוא שני האישורים שצירף הסנגור להודעתו לבית המשפט מיום 2.4.17 (ביחד: 2,800 ₪), נגיע להחזר בסך 18,800 ₪. אף אם נביא בחשבון, לזכות המערער, את הסכום של 3,250 ₪ שהחזיר המערער, לגרסתו, למר ששון שלום מועלם, שהלך לעולמו, ומשום כך לא ניתן היה להביא אישור ממנו, נגיע להחזר בסכום מצטבר של 22,050 ₪, משמע, פחות ממחצית סכומי השיקים שנגנבו.

כל שאר הטענות שהעלה המערער בסעיפים 4-7 של הודעתו (הסכום ששילם לעד תביעה מס' 4 מתל -אביב שהמערער, לגרסתו, לא הצליח ליצור אתו קשר, טענתו בדבר השיק ע"ס 7,500 ₪ שהפקיד בחשבון הבנק שלו ואשר חזר ולא נפרע, וכן טענתו לפיה סה"כ הכספים שלקח מן השיקים שגנב הוא 35,050 ₪), הן טענות שלא גובו בתצהיר, ואף לא הועלו בפני בית משפט קמא. באשר לסה"כ סכומי השיקים שפורטו בכתבי האישום, נזכיר שהסכום הכולל הוא 46,050 ₪, ולא 35,050 ₪, כנטען בסעיף 7 של הודעת המערער.

כאמור, אין לקבל כיום את ניסיונו של המערער לתקן או לשנות עובדות בהן הודה ועל בסיסן הורשע. כאמור כבר לעיל, המסקנה היא שהחזרת הכספים הייתה **חלקית**.

לו. לא מצאנו ממש בטענת הסנגור לפיה, הפניית המערער לממונה על עבודות שירות עוררה ציפייה אצל

המערער, כי יוטל עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

המשיבה מצידה חזרה וטענה בפני בית משפט קמא, שהיא עומדת על מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח, וזאת גם בישיבה מיום 5.10.16, שבה הופנה המערער לתסקיר משלים ולממונה על עבודות שירות. מה עוד, שבית משפט קמא נהג בזהירות הראויה וציין במפורש בהחלטתו, שאין בהגשת חוות הדעת כדי ללמד על העונש שיוטל בסופו של יום.

לז. נוסף, שבית משפט קמא הביא בחשבון את כל שניתן היה להתחשב בו לקולא: הודאתו של המערער וקבלת האחריות שהביאה לחיסכון בשמיעת עדי תביעה רבים, הבעת חרטה, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, היותו אב לחמישה ילדים קטינים והיותו אב לילדה בת 15 הסובלת ממצב רפואי מיוחד, כשהמערער נדרש ללוותה לטיפולים רפואיים שונים.

לח. בנימוקי הערעור שבפנינו נטען שבנוסף לכל המפורט לעיל, גם רעייתו של המערער נקלעה לסיבוך רפואי עקב ניתוח שעברה, סיבוך שבעטיו נאלצה להתאשפז.

לא בלי לבטים, ובהתחשב בכך שזהו מאסרו הראשון של המערער, וההחזרה החלקית של סכומי כסף אותם גנב באמצעות השיקים המזויפים, ועל מנת לפתוח למערער צוהר של תקווה, החלטנו להקל במעט את עונשו ולהעמיד את תקופת המאסר בפועל על 8 (שמונה) חודשים.

כל שאר רכיבי גזר דינו של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

לט. **המערער יתייב** למאסרו בבית המעצר קישון ביום ראשון **30.4.17** עד השעה **10:00** בבוקר, או על-פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

ניתן היום, י' ניסן תשע"ז, 6 אפריל 2017, במעמד הנוכחים.

א. אלון, שופט

ב. בר זיו, שופט

י. גריל, שופט בכיר
[אב"ד]